

Spalovny nám pěkně zatopí: V roce 2050 budou větší emise ze spalování odpadů, než ze samotných fosilních paliv

29.8.2023 - | Arnika

Hlavním tématem webináře bylo spalování odpadů a jeho dopad na emise CO2.

Ten je z velké části způsoben spalováním plastů vyrobených z ropy, tedy jednoho z fosilních paliv. Z prezentace odbornice na spalovny a životní prostředí Nikoly Jelínek vyplynulo, že spalování odpadů vykazuje výrazně vyšší emise CO₂ na jednu vyrobenou kilowatthodinu energie, ve srovnání s průměrem Evropské unie. Problematické však není jen spalování odpadů obsahujících plasty, ale také bioodpadu, který je součástí běžného komunálního odpadu. *“Při stavbě nebo při plánování nových spaloven se přitom ty emise, které jsou biogenního původu a které tvoří až polovinu emisí CO₂ ze spaloven, do hodnocení vlivu na životní prostředí vůbec nezapočítávají.”* říká Jelínek.

Podle aktuální studie z Jižní Koreje (Kwon et al., 2023) povede do roku 2050 přeměna plastového odpadu na energii (včetně spalování v ZEVO), k větším emisím CO₂ než spalování fosilních paliv. Jejich zjištění ukazují, že přeměna plastového odpadu na energii by měla být vnímána jako daleko větší problém, než tomu v současnosti je. Jinými slovy, nahrazování uhlí, ropy nebo zemního plynu v teplárnách odpady v žádném případě neřeší problém podílu teplárenství na emisích CO₂. Pokud se chceme vyhnout dalším příspěvkům k oteplování atmosféry, musíme se vyhnout slepé uličce, do níž nás ZEVO a podobné technologie vedou.

Druhý přednášející, odborník na toxické látky Jindřich Petrlík, zdůraznil negativní vliv spaloven na biodiverzitu. Především díky manipulaci s odpadním popílkem se z nich dostávají do životního prostředí například tzv. věčné chemikálie – persistentní organické látky (POPs). Ty se potom postupem potravinovým řetězcem kumulují a ohrožují vrcholové predátory, jako jsou například symbol USA orl bílohlavý anebo želva kareta obrovská, žijící v Austrálii. Věčné chemikálie jsou však problémem i v Evropě. *“Ve Švédsku vznikla studie, která zkoumala, proč dochází ke snížení reprodukční schopnosti u vyder a zjistili, že je to způsobeno zvýšenými koncentracemi polychlorovaných bifenyliů. To jsou látky, které jsou sice dnes zakázané, přestaly se vyrábět a používat, ale bohužel vznikají mimovolně, nechtěně jako vedlejší produkty, podobným způsobem jako dioxiny při spalování.”* říká Petrlík.

Třetím problémem, na který odborníci z Arniky upozornili, je ničení fosforu spalováním bioodpadů a příspěvek spaloven k prolamování třetí planetární meze – narušení koloběhu fosforu. *„Každý rok se v dánských spalovnách ztratí téměř 10 000 tun fosforu,”* odhadl profesor Lars Stoumann Jensen z Fakulty přírodních věd Kodaňské univerzity. To zhruba odpovídá množství, které Dánsko ročně dováží jako fosfát.

Vzhledem k prokazatelnému vlivu spaloven na ničivé globální změny v životním prostředí je podle Arniky potřeba zásadních změn v postojích a opatřeních ohledně jejich provozu, ale i v oblasti výroby plastů. Ty by měly vést ke zvýšení snahy o recyklaci i kompostování bioodpadů a minimalizaci výroby plastů, jako klíčové aktivitě při ochraně životního prostředí.

Pro více informací prosím kontaktujte tiskového mluvčího organizace Arnika Luboše Pavloviče (Tato e-mailová adresa je chráněna před spamboty. Pro její zobrazení musíte mít povolen Javascript., +420 606 727 942).

Nespaluj, recykluj! S odvahou.

Projekt podpořila Nadace OSF v rámci programu Active Citizens Fund, jehož cílem je podpora občanské společnosti a posílení kapacit neziskových organizací. Program je financován z Fondů EHP a Norska.

<https://arnika.org/o-nas/tiskove-zpravy/spalovny-nam-pekne-zatopi-v-roce-2050-budou-vetsi-emise-ze-spalovani-odpadu-nez-ze-samotnych-fosilnich-paliv>